

Előfizetési ár:

Helyben, házhoz hordva:

Megyedévre . . . 2 korona.

Félévre 4 korona.

Vidékre postán küldve:

Megyedévre . . 3 kor. 50 fil.

Félévre 7 kor. — fil.

Egyes szám ára 2 fillér.

KECSKEMÉTI LAPOK

(KECSKEMÉTI FRISS UJSÁG)

FÜGGETLEN NAPILAP

Megjelen minden nap,
hétfő és
ünneputáni nap kivételével.Szerkesztőség és kiadó-
hivatal:Budainagy-útca 151. szám,
hova a lap szellemi és anyagi
részére vonatkozó összes
dolgok intézendők.

Telefon: 141. szám.

Szerkesztő: DR. JOÓ GYULA.

Kiadja: a Nyomda-Részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: HAJDÚ JÓZSEF.

Egy idegen naplójából.

Szép ország a magyarok országa. Festői elrendezettségében egy igazi Kánaán, de csakis kívülről. Koldus szegény egyébként ez az ország és élhetetlen. Ami pompa virít benne, az mind mesterkéltségek és ami fényűzés ragyog, az mind oktalan és egyáltalán nem kiadós hivalkodás. Pedig a természet két kézzel szórta a maga szépségeit s teleakgatta ennek a hegyes-völgyes országnak földjét drága értékekkel. A föld mélye csak úgy ontja az erőt, mi azután parlagon megy tönkre, bányák kohója, hegyek méhe mind dúsan termő forrása a pénznek, ami pedig okos célra mégis olyan vékonyan akad ebben az országban.

A robogó vonatról láttam, ahogy ezernyi szorgos kéz kötötte kékbe a lábáról ledöntött buzakalászt. Az aranyos fejű, napégéstől sárga élet úgy feküdt ott a messzi földeken, mint valami virító eleven csoda. Az életnek — ennek a szürke prózának — van hát romantikája is. De csak a vonaton, az ablakon keresztül. Természetesen egészen más a kép, mint például amilyet Németország vagy Anglia mutat, kevesebb a falu és a város, elenyészően csekély a kiemelkedő füstöt okádó gyárkérményeknek a száma, de az összbenyomás szép és

teljes joggal arra lehet következtetni, hogy ez az ország a fejlődésre képes és alkalmas.

Kevés lehet a tőkés száma, ebben kereshető az oka annak, hogy az ország javarésze a földműveléssel foglalkozik és nem az ipar és kereskedelemmel. Ezt a véleményemet azonban megcáfolta egy előkelő magyar ur, kivel véletlenül a vasúton kerültem együvé. Nem a tőkés kevés, hanem a tőkés vállalkozási kedve csappant meg, inkább kamatoztatja pénzét 3 $\frac{1}{2}$ —4%-ra bankban, hol pénze biztos, mint sem, hogy teljesen reális vállalkozásokba fektesse, hol alig van kockázat és hol pénze jó üzletév esetén esetleg 10—12%-ot is hozhat. Az én szempontomból ez rendkívül kicsinyes gazdasági érzékre mutat.

A munkásviszonyok is rendezetlenekek, napirenden vannak a sztrájkok, és most már ott tart az ország, hogy nincs munkaerő s valósággal csodaszámra vehető, hogy az aratás minden fennakadás nélkül folyhatott le eddig.

Mi mindent lehetne ennek az országnak nyers terményeiből előállítani, milyen exportot lehetne teremteni, hogy egyebet ne mondjak, csak a hegyaljai bornak, ha ezt állami kezelésbe venné az ország? A szőlősgazdák úgy is folyton panaszkodnak,

hogy nincsen a bornak ára, megfertőzte a magyar borkereskedelmet a sok forgalomba hozott hamisított, vagy megjavított kiadásban eladásra kerülő palack borok. Ebből az egy üzletágból világcikket lehetne csinálni és annyi tiszta jövedelmet biztosítani, hogy a termelő, a vevő és az állam is nagyon jó üzletet kötné.

Allandóan hangzik a panasz, — hogy nincsen már munkáskéz, a munkaadó nem képes már megfizetni a munkást, annyira túlkövetelő, Fiuméba érkezve láttam, hogy a Cunard Line Karpatia nevű hajója tömve volt jóképű ködmönös magyar emberekkel, kik mind kivándoroltak ebből a Kánaánból Amerikába, az idegölő sorvasztó, erős munkát követelő Amerikába dolgozni. Ha ezt a sok munkáskezet itthon tudnák tartani, a munkaadó is olcsóbban kapna munkást, a munkás sem vándorolna ki munkahiány miatt, csodálatos dolog, hogy ezt a magyarok nem látják.

Üzleti nyelven szólva, az egész ország kitűnő vállalkozás, jó kezekben busásan meghozná a kamatait, de Isten tudja miért nem prosperál most? Én azt hiszem, nevelni kellene ezt a népet, önérzetes, intelligens munkássá, s akkor nem a Cunard Line csinálna kitűnő üzleteket, de a szép Magyarország!

TÁRCA.

Az illatszerekről.

Jó illatu szerek alkalmazása oly célból, hogy velők a testnek kellemes szagot kölcsönözzenek, már az ókorban szokásos volt. „Az illatszerek a legrégibb szépítő szerek” — mondja Paschkis.

Az illatszerek őshazája Egyiptom, mely az ókorban a Keletet és Hallszt szinte elárasztotta velők. Az Egyiptomiak fő illatszere a henna bokor (Lawsonia) virágaiból készült, mely tudvalevőleg a zsidóknak is kedves illatszerük volt. A zsidók az egyiptomiaktól tanulták az illatszerek használatát s a henna bokor virágain kívül a mirhát, a cinetet és a kalmost kedvelték. Fleury érdekesen mutat rá, mint működik a bibliában mindig együtt s mint támogatják egymást az aszszonyfurfang és az illatszer. Ruth illatszert használ, mikor Boázhoz megy. Eszter és a többi szűzek, miáltal Arosverushoz menének, hat hónapon myrtus-olajjal, hat hónapon drága kenetekkel kenettetének vala és olyanokkal, amelyek után az aszszonyok megszépülnek. A görögök szintén az egyiptomiaktól tanulták az illatszerek használatát, de náluk különösen a szagos olajok s kenőcsök voltak használatban, a melyek készítését pedig a perzsáktól tanulták s a hagyomány szerint a perzsák-

tól (Dárius) is volt, melyben azonban Nagy Sándor illatszere helyett Homéros költeményeit tartotta.

A rómaiak olyan fényűzést űztek az illatszerek használatával, hogy Licinius Crassus és Julius Caesar konzuloknak az idegen földről behozott illatszerek árusítását egyenesen el kell tiltaniok. A római nők hajukat és ruhájukat illatos szerekkel kenték s a császárság korában az előkelőt már messziről felismerhetővé tette az erős illat. A Róma bukását követő korszaknak mindinkább érvényre jutó keresztény szelleme az illatszereket tisztán a vallás szolgálatában türi meg. A középkorban azonban újra nagyon lábra kapott a használatuk: a ruhát tömjénnel füstölik, a kandallóban illatos fát égetnek, minden sarokban illatos virággal, ambrával és más illatos anyagokkal megtöltött edények, kagylók állanak.

A reneszansz valódi korszakot alkot az illatszerek történetében. Amerika felfedezése is sok új illatszert hoz divatba. Az illatszerek aranykora XV. Lajos ideje. Maga Pompadour asszony évenként több mint félmillió frankot költött illatszerekre. Akkor Versaillesst európaszerte csak „ovar parfüm” nek nevezték. Angolországban Erzsébet királyné alatt terjedt el az illatszerek használat, de a komolyabb gondolkodásukban csakhamar visszatetszt keltett. Egyébként erre vonatkozólag érdekes határozatot hozott 1770-ben az angol parlament, ugyanis; „Minden koru,

foglalkozásu és hivatásu hajadon, asszony és özvegy vegye tudomásul, hogy aki e rendelet kibocsátása után ő felsége alattvalói közül parfüm, paróka, pirosító, acél-fűző, magas sarok, avagy hamis csipők használatával házasságra csábít, boszorkánykép fog bünhődni, házassága pedig érvénytelen lesz.”

Az illatos fürdők, melyeket már az ókorban ismertek, igazában csak a VIII. században kezdenek megint lábra kapni. Készítésükre Eau de chair-t, de Wurm-t, Eau destille du Miel-t s balzsamokat használtak. Legutóbbi e nemű francia ujdonság a virágfürdő, mely állítólag erősíti s felüdíti a szervezetet.

Hasonló ujdonság különben a parfümozott keztü, melynek használata különben már a reneszansz korában is divat volt, ily keztüök történelmi nevezetességre is tettek szert, ilyenekkel mérgezték meg Medici Katalin idejében Han d'Albertet. Az illatszerek alapanyagának legkisebb százalékát az állatvilág, főtömegét a növényvilág, legutóbbi időkben pedig a szerves kémia szolgáltatja.

A növények közül különösen a Lavandula, Orgianum Thymus serpillum, Dogostemon Patehouly Polyanthes tuberosa, Laurus, Cassia, Reseda, odorata stb. stb. E növényekből lepárlás, alkohollal, vagy olajjal való kivonás útján kapják az illatszereket. Ilyen illatos növényi kivonatok készítésével leginkább Grasse, Cannes és Nizza lakói foglalkoznak. Így pl

Konyhaszövetkezet Kecskeméten.

— Levél a szerkesztőhöz. —

A közös konyha kérdése foglalkoztatja az egész ország közvéleményét és a lapunkban megjelent néhány cikk folytán most már a kecskeméti háziasszonyokat is. A Kecskeméti Lapok, melynek hasábjai minden közérdekű kérdés támogatására nyitva állanak, az esetleg létesítendő közös konyha ügyében is szívesen tesz szolgálatot a jó célnak és módot nyújt, hogy az érdekeltek a kérdést nyilvánosan megbeszéljék. Alább közöljük az első kedves sorokat, melyek a közös konyha kérdésében valóban illetékes helyről, egy kitűnő háziasszonytól hozzánk érkeztek:

Tisztelt Szerkesztő Ur, az én felfogásom ugyan az, hogy a nőnek első kötelessége hitvesi és anyai teendőinek zajtalan végzése, a közügyek intézése pedig a férfiak dolga és ha most ennek ellenére mégis a nyilvánosság elé lépek, annak oka irásom tárgyának természetében rejlik. A közös konyháról van szó, olyan témáról tehát, amely ha általános társadalmi fontosságú is, elsősorban gyakorlati vonatkozásaiban bennünket háziasszonyokat érdekel.

Hiszen nekünk háziasszonyoknak kötelességünk mindazt ellátni, aminek első terhét részben a közös konyha van hivatva vállainkról levenni. S ha ezen teherkönnyítést kívánatosnak kell tartanom, nem pusztán kényelemszeretet, hanem a viszonyok kényszerűsége visz erre.

Lépten-nyomon hallunk panaszokat, melyek egyformán közlelőre értenek mindenkit, bármely különbözők legyenek egyébként életviszonyai.

Nem kell sokat beszélnem az élelmi szerek árának hihetetlen felszökkenéséről joggal vélem, hogy nincs Kecskeméten senki, ki erről a leküzdhetetlen kényszerrel feltolakodó jelenségről ne vett volna fájdalmas tudomást.

Grasból évenként közel 100,000 kilogram lavandula, 60,000 kg. kakukfű és 25,000 kg. rozsmaringolaj kerül forgalomba. Déli Franciaországban az illatszerek készítésére felhasznált narancsvirág mennyisége közel 2 millió, a rozsmaring pedig félmillió kilogramm.

Az illatos növényi részek azonban a kedvelt illatos anyagokat csak igen kis mennyiségben tartalmazták; így például 10 kgr. rózsalevélből csak 5 kgr. tiszta rózsaszolajat szedhetni, aztán meg az illatos anyagoknak a növényi részekből való előállítására igen sok technikai nehézségekbe ütköznek, melyeket csak a legutolsó évtizedekben sikerült legyőzni. Mindez értéketővé teszi az illatszerek drága voltát.

A modern kémia ezen a bajon is segített s mai nap a természetes illatos anyagok az illatszergyártásból mindinkább kiszorultak és helyüket a sokkal kevésbé költséges Syntleris utján előállított illatszerek foglalják el. A gyöngyvirág a heliotrop, az ibolya, a vinília stb. illatos anyagát ma már sikerült némileg kémiai úton előállítani, részben kémiaiilag nem azonos, de teljesen hasonló illatu anyagokkal pótolni.

Az illatszerek élettani hatása nemcsak az illatos anyagok kémiai összetételének megfelelőleg, hanem egyénileg is igen különböző. Általában, mint idegizgatók hatnak, mérsékelten alkalmazva kellemes érzést keltenek, tulságos használá-

Hozzájárul az élelmiszerek drágaságához az unos-untig hangoztatott cselédmizéria, miről, hogy nem csak üres szóbeszéd, tanuskodhatik Kecskeméten minden asszony.

S ezen okokhoz, melyek ország-szerte jelentkeznek s vittek már sok városban a tervbe vett intézményhez hasonló létesítéséhez Kecskeméten még speciális bajok is járulnak.

Az élelmiszer drágaságot kétszeresen érezzük, mert a környékbeli termékek tekintélyes részének piacra hozását megakadályozza a bécsi és pesti verseny.

S mindezekhez járul még piaci viszonyaink rendezetlensége, amely ügyet a helyi lapok már annyiszor — de úgy látszik hiába — szellőztettek. Nincs vásáresarnokunk, nincs olyan szabályrendeletünk, amelyik a kofák garázdálkodásait megszüntetné, vagy ha van, akkor nem hajtják végre.

Vegyük tekintetbe az ezen bajokból eredő ezernyi bosszúságot, gondot, amelyek — sok helyütt tán a viszonyok mostohasága következtében — a legszentebb anyai kötelességet, a gyermeknevelést szorítják háttérbe s beláthatjuk, hogy az anyagi és fizikai okok egész serege szól a közös konyha létesítése mellett.

Nem tagadom, hogy sok érv hozható fel a közös konyha ellen is, különösen a családi tűzhely kialakítása, annak a sütés-főzésnek megszűnése, mely annyi romantikus bájjal övezi a háziasszonyi hivatást, de — bár sajtó szívvel — kénytelen vagyok elhinni, hogy lassankint ezzel is, mint annyi más szép emlékével a patriarkális multnak, le kell számolnunk. A haladó kor, amely mindenkinek hoz valamit, tőlünk asszonyoktól sokat rabolt. A nagyasszonyok, kik nem csak sütöttek-főztek, gyermekeiket nevelték, hanem vásznat szőttek, szappant olvasztottak, gyertyát mártottak, már csak anyáink emlékében élnek. S most ez a veszély fenyegeti konyhaművésznőinket is.

tuk azonban fejfájást és kábultságot okoz, némely illatszere határozottan altató hatású. De ami az egyik embernek — mondjuk — kellemes illat, az a másik előtt megkiálthatatlan.

A legtöbb embernek megvan a maga kedvelt illatszere, ez alapon akart egy Servius Spolentomus nevű XVII. századbeli olasz író a kedvelt illatszerből az illető jellemére következtetni. Az amerikai Harry Thurston Peck szerint „Mondd meg milyen illatot kedvelsz, megmondok ki vagy”. Szerinte legszerencsésebbek azok, kik a kölni viz illatát kedvelik, mert ezek igazi jellemek nagy képzettséggel, finom ízléssel s gondolkodással. Hasonló Fleury véleménye. Szerinte a jó ízlést már az illatszere elárulja. A csendes, szolid nő, néhány csepp ibolya illattal beéri; a szégyes szőke nő heliotropot használ; a komoly, de kissé érzéki nő a paesulit kedveli, a szenvedélyes pedig a chypre, az opopanax egyetlen illatát vallja magának.

Minden nőtársaságnak megvan terköleeseinek s gondolkodásmódjának leginkább megfelelő kedvelt illatszere s a félvilági nőt, ha semmi más, de illatszere elárulja, mert bármily csalfa és kitanult legyen az a nőszemély, mondja Fleury, maga előtt őszintén abban, ami neki tetszik s őszintén használ egyéniségének megfelelő illatszert.

Nehéz beletörődni ebbe a jó, szorgos háziasszonynak, de mit ér minden egyéni buzgalom, ha belátjuk, hogy összefogva, a közös konyha tűzhelyéről, jobban, bőségesebben s olcsóbban láthatjuk el azokat, akiket mindenekfelett szeretünk. S a háziasszonyi teendők sem lesznek azért teljesen elfeledve, hisz a felügyelet, a vezetés, amely a közös konyha asszonyaira fog nehezedni, módot nyújt arra, hogy versenyre érvényesítsék immár szélesebb körben is kipróbált eredményeiket.

A fődolog, hogy az eszme a kezdeményezés s a megvalósulás stádiumába lépjen; a részletes megvitatás, az eszmék kölcsönös cseréje közben sok minden fog tisztázódni ami még ma tán homályosnak látszik. Ha valaki komoly mozgalmat indítana az eszme megvalósítása érdekében, hiszem, hogy igen sok kecskeméti asszony fog lelkes örömmel csatlakozni a már kipróbált s bevált intézményhez!

Dr. R. F. né.

NAPI HIREK.

Az egri dalverseny.

A „Budapest” vasárnapi számában egy ismert nevű publicista tollából cikket közöl az egri dalversenyéről és kemény kritika tárgyává teszi a dalversenyre kiküldött júry eljárását.

A cikknek minket kecskemétiéket is közlelőre érintő részét a következőkben ismertetjük:

A négy napig tartó országos dalverseny negyvenkét dalárdát gyűjtött, Egerbe, amelyeknek egy-egy kötött és egy-egy szabadon választott darabot kellett énekelniök.

Mindenekelőtt el kell ismernünk, hogy a dalárdák még soha olyan ambícióval nem léptek a pódiumra, mint most. Hogy mégis sok keserűség támadt a mostani dalversenyek nyomán, annak részben az elnökségnek amaz ujitása az oka, hogy voltaképp nem a júry ítélt, hanem a választmány a júry ítélete alapján. Ez képtelenség, mert tág teret nyit a pártáskodásnak és protekciónak. Gróf Zichy Géza a díjak ünneplés kiosztásánál azt a kijelentést tette, hogy nem azért nem adhatnak minden dalárdának díjat, mivel meg nem érdemelnék, hanem azért, mert annyi díjjal nem rendelkeznek. Gróf Zichy még azzal is meg toldotta ezt a kijelentését, hogy becsületszávára kijelenti, hogy semmi része se volt a díjak odaitélésében.

Egy pillanatig se kételkedünk ebben, de a díjak kiosztása még se történt teljesen részlehatlanul.

A negyvenkét dalárda három csoportra volt osztva.

Az elsőbe osztották azokat a régiebb és kiváló dalárdákat, amelyek már díjat nyertek, a másodikba szintén az évek óta fennálló és működő, a harmadikban pedig az újabb s legfeljebb három négy év óta működő dalárdákat osztották.

Az első csoportba jutott tizenhat, a másodikba szintén tizenhat, a harmadikba tíz. Mivel csak huszonhat díj volt, természetesen, hogy tizenhat dalárdának csak elismerő oklevél juthatott. Kétségtelenül roppant nehéz feladat volt kiselejtezni azt a tizenhat dalárdát, amiket az elismerő oklevélre kellett kárhóztatniök, ami nem egyéb, mint pusztán udvariassági tény s erkölcsi értéke a semminél is kevesebb.

Mostan nem kevesebb, mint kilenc dalárda készül kilépni a rajta elköve-

tett képzelt, vagy pedig valóságos sérelem miatt. Az ilyen elégedetlenség természetesen sohase lesz megszüntelhető, de a versenydíjak redukálásával s azok értékének emelésével a minimumra méréselkelhető.

Mindenki azt a tapasztalatot szerzte, hogy a jury nem annyira a dalárdák minőségét, az ének egyöntetűségét, mint inkább azt nézi, hogy ki az illető dalárda karnagya.

Mert a zeneszerzők is klikkekre oszlanak s magát az Orsz. Magyar Dalegyesületet is ilyen klikkrendszer veszi körül, amely aztán a neki nem tetsző karnagyot a dalárda mellőzésével sujtja. Nem akarok neveket felhozni, de bizonyos, hogy valamint sehol a világon, itt se érvényesül a teljes pártatlanság.

A lugosi dalárda kitüntetését hazafias szempontból is szerencsés gondolatnak tartjuk. Rászolgált a másik első díjra, az egri éresek hatalmas ezüst babérkoszorújára, a budapesti Polgári Dalkör is. Nem kifogásoljuk mi a többi díjak odaítélését se, de a sorrendben némi változásnak kellett volna lennie. Igy pl. a Kecskeméti Dalárda nagyon hátra került, pedig általában el volt ismerve, hogy a legjobban kiképzett dalárdák egyike.

De ha nem is aratott volna kitűnően előadott énekszámával oly nagy sikert, mint aminőt tényleg aratott, akkor se lett volna szabad elkedvetleníteni a város vezető embereiből álló dalárdát, mikor két év múlva a város vendégszerető fiai közt készülnek megtartani a tizenharmadik orsz. dalversenyt.

Meg kell még emlékeznünk az egyes dalárdák karmestereiről, mert hiszen ez a lelke a dalárdának.

Kitűnő karmesterekkel volt alkalmunk megismerkedni. Ilyenek, hogy az ősz és tiszteltreméltó Bellovics Imrét ne említsük, Hackl N. Lajos, Szentgály Gyula, Mihó Ernő és mások.

Meg kell még jegyeznünk, hogy a szabad versenynél is meg volt kötve a karmesterek keze, mert fel voltak sorolva ama énekszámok, amikből szabadon választhattak. Ezen darabok szerzői között pedig hasztalanul kerestük volna a legifjabb zeneszerzőket.

Mindent összefoglalva, az egri dalverseny eleitől végig magas színvonalon állott s akik nem kaptak díjat, szíveleljék meg gróf Zichy Géza nemeslelkű szavait, ne keseredjenek el, hanem fokozott erővel tanuljanak, mert a tökélyvel előadott dal is művészet, amellyel nemesak önmaguk, hanem ezerek lelkét nemesítik meg.

○

Kecskemét, augusztus 27.

— **Közgyűlés.** A város törvényhatósági bizottsága augusztus 31-én ülés tart.

— **A városi tisztviselők kérvénye.** A város tisztviselőinek fizetés rendezés illetőleg drágasági pótlék iránt a th. közgyűléshez beadott kérvénye a hétfői tanácsülésben került szőnyegre. A tanács a kérvényt kiadta a pénzügyi bizottságnak, amely hivatva lesz a kérvény dolgában javaslatot tenni a közgyűlésnek. Ha a pénzügyi bizottság ezen javaslattal idejében elkészül, úgy a szeptemberi közgyűlés már foglalkozni, illetőleg határozni fog a kérvény sorsáról.

— **A Népmulatság jövedelme.** Tegnap lapunkban a Szent-István napi népmulatság jövedelmét a gyors munkában egy zéróval többet írva, körülbelül 15000 koronában tüntettük fel, s mint most értesülünk, a tiszta jövedelem: 1539 korona 16 fillért tesz ki.

— **Csoportos kirándulás Pécsre.** Gazdasági Egyesületünk a VIII. ik gazdasági kongresszus alkalmából f. hó 3-ára csoportos kirándulást rendez Pécsre, egyúttal az ottani országos kiállítás tanulmányo-

zására. Az indulás szeptember hó 2-án reggel negyed nyolckor a gyorsvonattal történik és a társaság Budapesten a mezőgazdasági múzeum megtekintése után a debreceni gazdákkal együtt az nap este nyolc órákor érkezik Pécsre. Az utazás és elszállásolás költségei 30 koronában irányozta elő a rendezőség és jelentkezéseket még folyó hó 30-áig elfogad s részletes tájékoztatást nyújt az egyesület titkársága. Eddigélé jelentkeztek: Szappanos Elek, Grasselli Miklós, Hankovszky Zsigmond, Zana József, ifj. Héjjas Sándor és Kenéz Zoltán.

— **Ujoncok bevonulása.** A közös hadügyminiszter rendelete értelmében a tényleges katonai szolgálatra bevonuló ujoncoknak az idén — eddigi szokástól eltérőleg — nem október 1-én, hanem október 16-án kell bevonulniuk. Az egyéves önkéntesek azonban, valamint az önkéntes szolgálatra jelentkező póttartalékosok az idén is október hó 1-én kezdik meg szolgálatukat. Viszont a közös hadsereg póttartalékosai október hó 3-án, a honvédségiek pedig október hó 6-án vonulnak be csapatstestekhez.

— **A széndrágaság ellen.** A lefolyt szigorú tél alkalmával — mint az még mindenki emlékezetében él — rettentő küzdelmek árán, iszonyatos drága pénzért lehetett a legszükségesebb cikkekhez, a szénhez jutni. A városházán most egy igen figyelemre méltó és üdvös cselekvés van folyamatban. Ugyanis mint az tudva levő, a város maga a legnagyobb szénfogyasztó, amennyiben több száz waggon szénét rendel évenként különféle bányákból. Most az a terv, hogy kapcsolatban ezen rendeléssel az összes tisztviselők részére is rendelést tesznek és a szén haszon nélkül, csupán a kezelési költségek hozzászámításával a tisztviselők rendelkezésére bocsájtják készpénz fizetés ellenében. Mészáros József tanácsnok ma köröztetett egy aláírási ívet az egyes tisztviselők és városi alkalmazottak körében, amelyben az illetőket a szén szükségletük nyilatkozatára hívja fel. Sajnos azonban hogy a kisebb fizetésűek alig mernek előjegyezni, vagy legalább is nem az évi fogyasztást jegyzik, vagy rendelik, mert azt egy összegben képtelenek kifizetni, még ha bármely olcsó árban adja is át a város, mert arra egy egész havi fizetés kevés lenne. Nagyon sikerültnek mondhatnók ezt az emberséges eljárást, ha a város az ő alkalmazottaitól a szén árát bizonyos összegekben vonná le, mondjuk a szén átvételétől számított 5-6 hónap alatt minden elsején. Ez nem is olyan lehetetlenség és ilyenformán mindenki elláthatná magát a téli meleggel és így a város figyelmes jósa a teljes egész lehetne.

— **Vendéglősök országos kongresszusa.** A magyar vendéglősök országos szövetsége szeptember 11., 12. és 13-án tartja kongresszusát Pécsen. A kongresszuson a kecskeméti vendéglősök képviselőjében Milleker Lajos vesz részt.

— **A díjtalan anyakönyvi kivonatok.** Tegnap számunkban közölt azon híreinkre vonatkozólag, hogy iskolai célokra az anyakönyvi hivatal díj- és bélyegmentes kivonatok állít ki, ma azt az értesítést kaptuk, hogy ezen miniszteri rendelet visszavonatot s így az anyakönyvi hivatal bélyegmentes kivonatok nem állít ki.

— **Ingyenes ojtóanyag.** A földművelésügyi miniszter leiratban értesítette Kada Elek polgármestert, hogy Pasteur intézet törzstenyészete 25000 adag sörcegő üszög és sertésorbánc elleni ojtóanyagot bocsájtott a miniszter rendelkezésére oly célból, hogy abból a szegénysorsú gazdák, a mennyiben részükről ily ojtóanyagok igénybe vételének szüksége fenforogna, a szükséghez képest 1907. év folyamán ingyen részesüljenek. — A polgármester

ennélfogva értesítette az állatorvosokat, hogy az ojtóanyagok ingyenes igénybe vétele iránt az illetékes th. m. kir. állatorvosok láttamozott megkereséssel a felmerülő szükséghez képest közvetlenül forduljanak a nevezett törzstenyészet vállalatához.

— **Mii isztok, gyerekek?** A vallás- és közoktatásügyi miniszter fölívta a kir. tanfelügyelőket, hogy az összes tanintézetekben kérdezzék meg a jövő nemzedéket, a diákokat, hogy: 1. A tanuló naponta mennyi és milyen szeszes italt kap? 2. Ha kivételesen iszik csak szeszes italt, mikor és mennyit? 3. Milyen befolyása van tanuló alkoholfogyasztásának a tanulásra és magaviseletre? 4. Szülője, orvosa, vagy ki nyújtotta először és mikor az alkoholt? — Részletes előterjesztés kíséretével az ily összegyűjtendő adatokat decemberben kell felküldeni a miniszteriumba.

— **Táncpróbálat.** A kecskeméti ifjuság Urbán István táncitanító vezetésével f. hó 31-én hangversennyel egybekötött táncmulatságot rendez a városi vígadó összes termeiben. Különösen nagy az érdeklődés Gerzso Angela zongorajátéka iránt, akinek művészi játéka nagy tetszést fog aratni. Nemkülömben nagy érdeklődéssel néznek Szalontai Ferenc énekszámát és Molitorisz János játéka elé. Belépődíj személyenként 1 kor. 20 fill. Családjegy 3 korona. A hangverseny előreláthatólag nagyon fényesnek ígérkezik.

— **A gazdasági cselédtörvény.** A hivatalos lap mai számában jelent meg és a városhoz ma érkezett meg a gazdasági cselédtörvény életbeléptetési és végrehajtási rendelete. Az új törvény, amely évtizedeken át ködéksze lesz a gazda és a gazdasági cseléd jogviszonyainak, november 1-én lép életbe. Addig elég ideje lesz a nagyközönségnek a törvény szövegét megösmerni, annyival is inkább, mert a miniszter az életbeléptetési rendeletben kötelezte a város hatóságát arra, hogy az érdekelt feleket a törvény és végrehajtási rendelet fontosabb rendelkezéseire megfelelő módon figyelmeztesse. Ugyancsak ebben utasítja a törvényhatóságot, hogy a cselédlakásokra vonatkozó szabályrendeleteket sürgősen megalkossa.

— **Revízió.** A minap egy memorandum érkezett a törvényhatósághoz, amely szociális bajainknak egyik főokát a téves alapokra fektetett kataszteri becslésben látja. A memorandum a kataszter gyökeres revízióját sürgeti. Ettől várja a viszonyok javulását.

... Minthogy a terület megadóztatása nem felel meg a termő, illetve jövedelmező képességnek ...

Ez a meglehetősen ovatos és diplomatikus körülírás magyarul azt akarja kifejezni, hogy imádott hazánkban, Kárpátoktól Adráig a nagybirtok kevesebb adót fizet a területegységben, mint a kisbirtok. — Ezt a szomorú tényt mindenki tudja a négy folyó mentén. Egyébként pedig jöjjön hát a revízió ...

— **Veszedelemes kémények.** A VIII. tized 100. és 115. számú házaknál, a kerületi kéményseprő jelentése szerint oly veszedelemes kémények vannak, melyeknek tulajdonosai sürgős átalakításra utalándók. A kémények ugyanis nemcsak tűzveszélyesek, hanem minden pillanatban ledőléssel fenyegetnek és így mindenképpen életveszélyesek. Az eljárást sürgősen megindították.

— **Piaci árjegyzék 1907. évi aug. hó 27-ik napján.** Tisztabuza 21.00—22.00. Kétszer 17.80—18.80. Rozs 17.50—17.80. Árpa 14.20—14.60. Zab 16.60—17.00. Tengeri kecskeméti 14.40—14.60. Tengeri bánáti 14.20—14.60. Köles 12.50—13.00. Krumpli 4.60—5.00 Széna 5.80—6.20. Szalma 2.20. 2.60. Szalonna kilója 1.44—1.60. Hizott sertés kilója 1.26—1.30.

Beiratási értesítés.

A Kecskeméti th. város által segélyezett Kereskedelmi Tanintézetbe a pót-beiratások augusztus 31 ig folyamatban vannak.

Az intézetnél szervezve van: „Egyéves Keresk. Tanfolyam” tandíja 120 frt. „Könyvelő képző kurzus” tandíja 80 frt. (Mindkettő levélbeni oktatásban is.) Gépíró kurzus tandíja 25 frt és Sokszorosítóiroda (Copyng Office), továbbá Egyéves Önkéntesi Tanfolyam.

Országszerte előnyösen ismert és hazánk minden részéből látogatott tanintézetünk életrevalósága mellett bizonyít, hogy aránylag rövid idő alatt biztos sikert tudunk elérni, képzésünk intenzív, amerikaián praktikus, tanítványainkra pozitív tudást, értékes ismereteket ruházunk, melyek által ezek boldogulásának biztos alapját megépítjük.

Működésünk feltétlen bizalmat érdemlő voltát nyilvánvalóvá teszi, hogy Kecskeméten immár a 12-ik egyéves tanfolyamu ciklust nyitjuk meg. — Hogy a törvényhatóság segélyezésre érdemesítette tanintézetünket, hogy képesítő bizonyítványunkkal minden sikerrel végezett nemes törekvésű tanítványunk állásba jutott, hogy a hivatalok, intézetek, vállalatok és cégek előszeretettel keresik meg intézetünket tanítványaink alkalmazása céljából, mikor is az erdemes növendékeket tanintézeti igazgatóságunk — szíveségből — ajánlani szokta. A kereslet intézetünk végzett tanítványai iránt évről évre örvendetesen gyarapodik, oly mérvben, hogy az utóbbi időben már kétszer annyit is el tudunk volna helyezni, mint ahány előkészült.

Az elért eredmények, valamint a rendkívül mérsékelt tandíj (mely hasonló szervezetű iskolákon, milyenek hazánkban nincsenek, 360 márkától 520 frankba szokott kerülni, míg intézetünkénél csak 120, illetve 80 frt) mindenesetre indító okok arra, hogy az igen tisztelt szülők tömeges beiratásokkal honorálják törekvéseiket. Tüzetes felvilágosítást és kívánatra prospektust ad **Az igazgatóság.**

Helyiség: I. Festő-utca 249. sz. a. a városháza mellett. — Szíves figyelmébe ajánljuk a beiratkozni szándékozókknak, hogy a mielőbbi beiratás előnnyel jár; a késlekedők ellenben a különleges tan-szükséglet beszerzése miatt (ami több hetet is igénybe vehet) előhaladásukban gátolva lennének.

A hivatkozott tények valóságát igazoló adatok rendelkezésre állanak.

A XI. TIZEDBEN

(Serház-sor 99. szám alatt) 306 négyszögöles saroktelken levő ház, melyben két nagy utcai és egy udvari szoba, nagy üvegezett előszoba, továbbá egy padolt udvari szoba, konyha és két kamra van, kedvező fizetési feltételek mellett **eladó.** — Vevő a háztelek felét, mely jelenleg veteményes kert, bármikor eladhatja, vagy külön ház gyanant beépítheti. — Értekezni lehet **Kényszer Imre** tűzoltóparancsnokkal.

Anyakönyvi kivonat.

1907. évi aug. hó 27-én.

Születések: Vajda Erzsébet rk. Barna Ferenc rk. Pálincás Judit ref. Pálincás Ilona ref. Farkas Juliánna ref. Marosi Lajos ref. Sebők János rk. Farkas Béla József rk. Patyi István rk. Jókbel Anna rk. Ó. Kovács Erzsébet Juliánna rk.

Halálozások: Kozma János rk. 87 éves. Sziráki István rk. 7 hónapos. Szijártó István rk. 2 hónapos.

Házasságot kötöttek: Hatvani András rk. és Horvát Mária rk.

Birtokváltások.

Ujvári Pálné megvette Szeless János Budai hegyi 7 hold 1102 □ öl szőlőjét 22000 koronáért.

Lázár János megvette Kőrös József borbási 3 hold 1372 □-öl földjét 4,000 koronáért.

!Bérbe kerestetik!

**!!! Négy szobás !!!
!!! úri lakás !!!**

a szükséges mellékhelyiségekkel

— a központhoz közel —

**azonnal, esetleg november 1-ére
bérbe kerestetik.**

Czim a kiadóhivatalban.

Eladó szőlőbirtok!

Közvetlen a Jókai-utca végén

874 négyszögöl

szőlőbirtok eladó.

Értekezhetni

Nagy László kereskedővel,

Itozás-piaczon, hol

szép csemegeszőlő

kiló számra és posta-kosarakban

jutányos áron kapható!

PÁRISI CANTALUP

befőzésre kiválóan alkalmas

sárga dinnye

kilója 20 fillérért kapható

DÁVID BERTALAN

fűszer- és csemege üzletében,

a „Fekete kutyához.”

Egy fiatal segéd

azonnal fölvetetik

Gálffy Sándor

fűszerüzletében.

A Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntöde Részvénytársaság igazgatósága pályázatot hirdet egy

raktárnoki állásra.

A raktárnoki állás 150 korona havi fizetéssel jár.

A megválasztott raktárnok tartozik 3000 korona készpénz ovadékat a társaság pénztáránál letétbe helyezni és tartozik a telepen kinn lakni és ovadékaival felelős a telepen levő ingóságokért.

A sajátkezőleg irt és az ovadék letétét igazoló nyugtával felszerelt pályázati kérvények a gyár igazgatóságához bezárólag szeptember hó 3-ig benyújtandók. **Az igazgatóság.**

Eladó vendéglő!

A főpiacchoz közel
egy jól berendezett

**vendéglő
eladó.**

Bővebb felvilágosítás e lap kiadóhivatalában nyerhető.

Kecskeméti Gazdasági Gépgyár és Vasöntöde Részvénytársaság

Telefon szám: 163. **Üzem-megnyitási jelentés.** Telefon szám: 163.

Van szerencsénk a nagyérdemű közönségnek szives tudomására hozni, hogy a városi villanytelep mellett, a Halasi-út mentén

vasöntödét és gépgyárat állítottunk föl,
melyben az üzemet e hó folyamán megkezdjük.

Gyárunk a modern gyáripar igényeinek megfelelően van felszerelve és **szerszámgépeink** arra képesítenek bennünket, hogy minden, a gépszakma körébe tartozó munkálatokat **szakszerűen, gyorsan és jutányosan** végeztetve, tisztelt megrendelőinknek **legmesszebb menő igényeit is kielégítsük.** — Elfogadunk megrendeléseket mindennemű **gazdasági gépekre, szőlészeti és pincegazdászati cikkekre,** úgyszintén elvállalunk mindenemű **vas- és fémöntést, gazdasági gépek, valamint malom- és szeszgyári berendezések javítását is.**

Ócska gépeket és géprészeket a legjobb árak mellett veszünk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri

az Igazgatóság.